

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев 2685/2019
09.09.2020. године
Београд

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Божидара Вујичића, председника већа, Весне Субић и Јелице Бојанић Керкез, чланова већа, у парници тужиоца АА из ..., кога заступа пуномоћник Миодраг Милетић, адвокат из ..., против тужене Општине Петровац на Млави, коју заступа Општинско јавно правобранилаштво, ради накнаде штете, одлучујући о ревизији тужиоца изјављеној против пресуде Апелационог суда у Крагујевцу Гж 527/18 од 05.03.2019. године, у седници већа од 09.09.2020. године, донео је

РЕШЕЊЕ

УКИДА СЕ пресуда Апелационог суда у Крагујевцу Гж 527/18 од 05.03.2019. године, па се предмет враћа истом суду на поновно одлучивање.

Образложење

Пресудом Основног суда у Петровцу на Млави П 276/17 (2005) од 18.10.2017. године, обавезана је тужена да тужиоцу исплати на име накнаде штете у виду измакле користи за некоришћење пословног простора износ од 6.421.842,96 динара и то за период од 23.01.2004. до 28.02.2006. године за локале који су описани у изреци првостепене пресуде, све у року од 15 дана по пријему пресуде под претњом извршења. За више од досуђеног за потраживање накнаде штете у виду измакле користи у губитку месечне закупнине за некоришћење пословног простора локала број 2 у приземљу у износу од 1.910.094,97 динара као и за потраживање законске затезне камате за више од досуђене за период почев од 22.08.2017. године као дана вештачења до 18.10.2017. године као дана пресуђења тужбени захтев је одбијен као неоснован. Обавезана је тужена да тужиоцу на име трошкова поступка исплати 1.269.400,00 динара.

Пресудом Апелационог суда у Крагујевцу Гж 527/18 од 05.03.2019. године преиначена је пресуда Основног суда у Петровцу на Млави, тако што је одбијен тужиочев тужбени захтев за исплату напред наведеног износа по основу накнаде штете у виду измакле користи као неоснован. Обавезан је тужилац да туженој накнади трошкове поступка у износу од 723.000,00 динара.

Против правноснажне другостепене пресуде тужилац је благовремено изјавио ревизију због битних повреда одредаба парничног поступка и погрешне примене материјалног права.

Испитујући побијану пресуду на основу чл. 408. и 403. став 2. тачка 2. ЗПП ("Службени гласник РС" бр. 72/11... 87/18) Врховни касациони суд је нашао да је тужиочева ревизија основана.

У спроведеном поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП на коју овај суд пази по службеној дужности, али у поступку пред другостепеним судом јесте учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 1. у вези члана 383. став 4. ЗПП јер је другостепени суд без одржане расправе другачије оценио чињенично стање у односу на првостепени суд нашавши да тужилац своје потраживање није доказао, а што је супротно закључку првостепеног суда, с тим што је на ову повреду поступка указано у ревизији.

Према чињеничном утврђењу првостепеног суда 22.08.1994. године је закључен споразум о накнади за одузето земљиште између Општине Петровац, тужиоца као корисника парцеле и инвеститора – корисника експропријације ГП „ИНВЕСТ СТИГ“ из Пожаревца. Споразумом је предвиђено да као накнаду за експроприсану непокретност тужилац добија у својину одређену површину пословног простора у пословно-стамбеном објекту који треба да буде изграђен на експроприсаној парцели. Године 1987. је решењем Општинске управе дозвољено инвеститору, Компанији „СТИГ“, која је преузела права и обавезе ГП „ИНВЕСТ СТИГ“ израда анекса стамбено-пословне зграде у Петровцу, а то решење је касније поништено од стране другостепеног органа 1998. године. Након тога је грађевинска инспекција 2002. године наложила Компанији „СТИГ“ да прибави грађевинску дозволу, а у супротном ће донети решење о рушењу објекта. Након што је анекс стамбено-пословног објекта у целини изграђен пресудом Општинског суда у Петровцу од 31.03.2003. године је утврђено да је тужилац власник пословног простора и то локала ближе наведених у пресуди чија укупна површина у власништву тужиоца 207,68м². Тужилац је решењем Општинског суда у Петровцу на Млави И 346/03 уведен у посед пословног простора односно локала. Након што је уведен у посед тужилац је 2003. године поднео захтев за легализацију наведеног пословног простора надлежном органу Општине Петровац на Млави. Од целокупног пословног простора који је предат у својину и државину тужилац је користио само један локал чија је површина 31,67м² у коме је обављао ... делатност, а друге локале није могао да користи нити издаје у закуп јер нису имали употребну дозволу, због чега је и поднео захтев за легализацију. Пошто о захтеву за легализацију орган управе није одлучивао, тужилац је органу управе Општине Петровац 06.04.2005. године поднео жалбу због ћутања администрације, па је другостепени управни орган 27.05.2005. године издао налог Општинској управи да у року од 30 дана донесе решење у складу са Законом о планирању и изградњи којим је прописана могућност издавања одобрења за изградњу употребне дозволе за део објекта који представља техничко технолошку целину. Након тога тужилац се поново 22.07.2005. године обратио Општинској управи са захтевом да поступи по поменутих налозима другостепеног органа, а Општинска управа је 12.05.2006. године одбила тужиочев захтев с тим што је и то првостепено решење поништено од стране другостепеног органа 29.12.2006. године. Решењем првостепеног органа тужене општине од 09.12.2011. године коначно је издата власницима локала дозвола за изграђени простор.

У овом спору тужилац од тужене општине потражује накнаду штете због тога што у периоду од 23.01.2004. до 28.02.2006. године није могао да користи два своја локала сматрајући да је општина за то одговорна јер њени органи у том периоду нису тужиоцу легализовали спорне објекте. Првостепени суд након обављеног вештачења налази да је тужбени захтев тужиоцу за накнаду штете по основу измакле добити основан јер је тужилац у том периоду могао да оствари добит издавањем наведеног пословног простора у закуп, док другостепени суд без одржане расправе изводи другачији закључак односно сматра да тужилац у конкретном случају није доказао да је претрпео штету у виду измакле добити јер тужилац није доказао да према ономе што се у животу редовно дешава или према посебним околностима случаја је било извесно да би он корист коју потражује и остварио.

Већ је наведено да је због поменутог става другостепеног суда учињена битна повреда одредаба парничног поступка пред тим судом. Осим тога по мишљењу овог суда, ни материјално право није правилно примењено. Није споран правни став другостепеног суда да је одредбом члана 189. ЗОО прописано да оштећеник има право и на накнаду измакле добити с тим што се при оцени висине измакле користи узима у обзир добитак који се могао основано очекивати према редовном току ствари или према посебним околностима, а чије је остварење спречено штетниковом радњом или пропуштањем. Било је потребно да се утврди да ли у конкретном случају постоји незаконит или неправилан рад тужене општине, затим да ли је тужилац претрпео штету и да ли између таквог рада органа и настале штете постоји узрочнопоследична веза. Сматрајући да тужилац није доказао своје потраживање, другостепени суд се није бавио овим питањем, а што је било неопходно. Тужилац доказује неправилан рад органа управе тужене чињеницом да су решења органа више пута у жалбеном поступку поништавана и да је на крају добио дозволу коју је потраживао. Што се тиче постојања и висине штете тужилац доказује ту чињеницу вештачењем при чему је вештак навео да се пословни простор налази на атрактивној локацији у граду те да се из тога може утврдити да су постојала лица која су била заинтересована за закуп целог пословног простора. Чињеница је и да тужилац један од локала користи. То што тужилац могућност остваривања прихода по основу издавања локала у закуп није доказао конкретним уговорима, и сам другостепени суд сматра небитним, јер није могао по уговору да издаје пословни простор пре него што је исти био легализован како то наводи и ревизија.

Све напред наведено показује да за сада није прихватљив став другостепеног суда о неоснованости тужбеног захтева како због повреде поступка која је поменута, тако и због погрешне примене материјалног права, а све су то разлози због којих је одлука другостепеног суда морала бити укинута на основу члана 415. став 1. и члана 416. став 2. ЗПП.

У поновном поступку другостепени суд ће имати у виду све што је напред наведено, па ће најпре отклонити повреду поступка која је наведена, а након тога правилном применом материјалног права донети на закону засновану одлуку.

**Председник већа-судија
Божидар Вујичић, с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић